

OPSCHRIFT

Vergadering van 23 januari 2017

Besluit nummer: 2017_GR_00072

Onderwerp:

Verruimde opdracht nieuwe Kwaliteitskamer - Oproep kandidaten - Principebeslissing - Goedkeuring

Beknopte samenvatting:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd goedkeuring te verlenen aan de principebeslissing tot betere omschrijving en verruiming van de opdracht van de Kwaliteitskamer en naar professionalisering ervan door een compacte Kwaliteitskamer met frequentere vergadermomenten. Daarnaast wordt goedkeuring gevraagd voor het lanceren van een oproep naar kandidaten voor de vernieuwde Kwaliteitskamer.

Bevoegd: Tom Balthazar

Bestemd voor:

- Commissie Openbare Werken, Mobiliteit en Stedenbouw

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 42, § 2.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het gemeenteraadsbesluit d.d. 28 september 2009 ter oprichting van de Kwaliteitskamer;
- Het gemeenteraadsbesluit d.d. 15 december 2015 inzake goedkeuring beleidsnota stadsontwikkeling 2014-2019;
- Het gemeenteraadsbesluit d.d. 20 december 2016 inzake de budgetopmaak BO2017.

MOTIVERING

- De "Beleidsnota Stadsontwikkeling 2014 – 2019" expliciteert in 5.1.2.: ... "We starten het traject om een stadsbouwmeester aan te stellen op. De stadsbouwmeester moet, samen met de kwaliteitskamer (zie verder), de beoogde architecturale kwaliteit bewaken en stimuleren. Voor Gent, stad van Kennis en Cultuur, is die kwaliteit van bijzonder belang. Maar we zien het ook ruimer dan zuiver het architecturale. Een stadsbouwmeester moet ook instaan voor de noodzakelijke kwaliteitsbewaking van andere "ontwerpde" disciplines, zoals stedenbouw en monumentenzorg. Groep Gent heeft veel expertise in huis. Het is echter belangrijk dat er voldoende kruisbestuiving is tussen de verschillende geledingen, vaak met hun eigen - en niet altijd met elkaar strokende - prioriteiten. Een Gentse bouwmeester moet daarom een spilfiguur zijn in het stroomlijnen van diverse interne, soms tegenstrijdige, adviezen tijdens het voortraject bij de totstandkoming van nieuwe stadsprojecten."

- De "Beleidsnota Stadsontwikkeling 2014 – 2019" expliciteert verder in 5.1.3.: Kwaliteitskamer 2.0.: "In plaats van te werken met ad hoc kwaliteitskamers op niveau van afzonderlijke projectgebieden (bv. Oude Dokken, Gent-Sint-Pieters,...) kiezen we ervoor om de kwaliteitsbewaking van lopende stadsontwikkelings- en vernieuwingsprojecten aan één 'centrale' kwaliteitskamer toe te vertrouwen. Het stroomlijnen van de stedenbouwkundige en architecturale kwaliteitsbegeleiding vanuit één kwaliteitskamer is immers erg wenselijk."

De kwaliteitskamer heeft zich in de loop van 2016 ook zelf beraden over haar opdracht en werking en optimaliseringsvoorstelling geformuleerd.

De huidige 'Kwaliteitskamer Monumenten en Architectuur' wordt daarom qua inhoudelijke scope uitgebreid met stedenbouwkundige en landschappelijke thema's, inclusief open ruimte en openbaar domein. Hierdoor worden de meso- en microschaal van het hele stedenbouwkundige parcours -voor belangrijke projecten- aan een onafhankelijk adviesorgaan voorgelegd, dat zich uitspreekt over de kwaliteit van de ontwerpen. Op die manier worden projecten die het stadsbeeld fundamenteel wijzigen getoetst aan de mening van een groep experts. Ook duurzaamheid vormt een cruciaal aandachtspunt bij de evaluatie van projecten.

Naast een verruiming van de expertise binnen de unieke kwaliteitskamer zal ook een leidraad/kader worden uitgewerkt om duidelijk te maken welke projecten - bij voorkeur voor het indienen van de vergunningsaanvraag - dienen te worden voorgelegd aan die kwaliteitskamer. Volgende criteria zijn hierbij van belang:

1. De schaal van het project.
2. De specifieke geografische ligging en/of locatie t.o.v. stadsbeeldgevoelige contexten.
3. De signaalwaarde.

- de GR d.d. 20 december 2016 keurde inzake de budgetopmaak BO2017 de financiële impact van de vernieuwde aanpak van de Kwaliteitskamer goed met ingang vanaf 01/01/2017.

Doelstelling: vernieuwing en verruiming Kwaliteitskamer

Gent wil kiezen voor ruimtelijke kwaliteit. Die kwaliteit kan kansen krijgen door intenties van bouwheren, visies van ontwerpers, meningen van diensten en opinies van bestuurder samen te brengen tot bouwprojecten die meerwaarde voor de stad betekenen.

De Kwaliteitskamer is de plek waar dit gesprek over de kwaliteit van geplande beeldbepalende bouwprojecten in Gent plaats kan vinden. De rol van de Kamer is om te bespreken, te discussiëren, en bouwheer en ontwerper te begeleiden en te ondersteunen én de stedelijke diensten en stadsbestuur te adviseren op basis van dit gesprek.

Gent kiest met de geplande thematische verruiming voor een Kamer met diverse stemmen rond de tafel: Stedenbouw, Architectuur, Landschappen, Erfgoed, Ontwerp publieke ruimte,... Deze scope laat toe dat de ruimtelijke kwaliteit breed en geïntegreerd kan benaderd worden.

Gent kiest naast een bredere thematische blik ook voor een brede Kamer met diverse types van projecten op tafel. De vernieuwde Kamer wil een plek zijn waar niet alleen bouw dossiers en erfgoed dossiers aan bod komen (tot nu toe het geval) maar waar ook plannen voor grotere masterplannen besproken kunnen worden, waar landschaps- of infrastructuurprojecten met stedelijke impact begeleid kunnen worden, waar bouwprojecten van de stedelijke overheid zelf mee opgevolgd worden. Dit vergt meteen ook meer inzet van de leden van de Kwaliteitskamer.

Om deze redenen wordt dan ook gekozen voor een compacte, professionele Kamer die systematisch projecten beoordeelt en waarbij het voor ontwerpers en bouwheren duidelijk is welke projecten aan de kwaliteitskamer moeten worden voorgelegd.

Concrete werking en samenstelling Kwaliteitskamer:

De nieuwe Kwaliteitskamer zal zes vaste leden tellen die de kwaliteitsbewaking opnemen als vaste opdracht. De Kamer zal tweewekelijks samenkomen en daarbij vier à vijf projecten bespreken. (vandaag wordt er maandelijks vergaderd over 2 à 3 projecten). Alle projecten die in aanmerking komen worden tijdig besproken. Er zal ook ruimte gemaakt worden voor extra begeleiding door dossiers meermaals aan bod te laten komen.

Zoals hierboven aangegeven is het wenselijk de inhoudelijke scope van de leden van de kwaliteitskamer te verbreden. Daarom zal een oproep gelanceerd worden waarbij op zoek wordt gegaan naar leden die gezamenlijk minimaal volgende inhoudelijke expertisegebieden kunnen afdekken:

- Stedenbouw
- Architectuur
- Landschappen
- Erfgoed
- Ontwerp publieke ruimte.

Naast een verruiming van de expertise binnen de 'centrale' kwaliteitskamer zal - zoals hierboven aangegeven -

ook een leidraad worden uitgewerkt om duidelijk te maken welke projecten dienen te worden voorgelegd aan die kwaliteitskamer. Volgende criteria zijn hierbij van belang:

1. De schaal van het project.

2. De specifieke geografische ligging en/of locatie t.o.v. stadsbeeldgevoelige contexten.
3. De signaalwaarde.

Indien een lid van de kwaliteitskamer betrokken is bij een project dat voorligt op de kwaliteitskamer, waardoor zijn/haar onafhankelijk oordeel in het gedrang komt, neemt hij/zij niet deel aan de bespreking. De kwaliteitskamer werkt binnen een duidelijke deontologische code.

Lancering en opstart nieuwe Kwaliteitskamer:

Het mandaat van de huidige leden van de Kwaliteitskamer loopt af eind 2016 (via aparte besluitvorming wordt aan de gemeenteraad voorgesteld dit mandaat te verlengen tot eind april 2017 om continuïteit te verzekeren).

Er zal op korte termijn een brede oproep gelanceerd worden naar leden voor de nieuwe kwaliteitskamer volgens de werking en samenstelling zoals hierboven omschreven. Op initiatief van het Departement DSOO (Duurzame Stedelijke Ontwikkeling en Ondernemen) zal een selectiecommissie samengesteld worden (minimaal vanuit Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning, Dienst Monumentenzorg en Architectuur, Groendienst, en aangevuld met een externe commissielid (bvb. vanuit team Vlaams bouwmeester of Antwerpse Welstandscommissie). Deze selectiecommissie zal haar voorstel voor samenstelling van de vernieuwde kwaliteitskamer ter goedkeuring voorleggen aan het college.

Deze vernieuwde en verruimde kwaliteitskamer zal in afwachting van een stadsbouwmeester (via aparte besluitvorming te beslissen, aanstelling voorzien vanaf oktober 2017) een tijdelijke voorzitter kiezen en vanaf de oprichting instaan voor een homogener beoordeling van de architecturale kwaliteit van de bebouwde en publieke ruimte. De toekomstige stadsbouwmeester zal zodra aangesteld de voorzittersrol binnen de kwaliteitskamer op zich nemen.

**Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen
Beslist het volgende:**

BESLISSING

Artikel 1:

Keurt de ruimere scope en vernieuwde werking van de Kwaliteitskamer principieel goed.

Artikel 2:

Keurt goed het lanceren van een nieuwe oproep naar experts voor de vernieuwde Kwaliteitskamer.

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Departement Duurzame Stedelijke Ontwikkeling en Ondernemen - Dienst Monumentenzorg en Architectuur

Dit besluit kadert in volgende activiteit: AC34156 Organiseren en ondersteunen van de Kwaliteitskamer monumenten en architectuur

Visum van de financieel beheerder:

Het visum is niet van toepassing.

Andere: Financiële verbintenis zal pas bij latere besluitvorming ontstaan.

Financiële informatie:

Voorgestelde uitgaven:

Volgende budgetten zijn nodig en beschikbaar:

Budgetplaats	Budget positie	Subsidie Code	MJP	MJP	MJP	Totaal
			2017	2018	2019	
341560000	6142000	Niet_Relevant	59.994,00	60.000,00	60.000,00	179.994,00

Verwachte ontvangsten:

nvt

STEMMING

Aangenomen door de gemeenteraad in openbare vergadering van 23 januari 2017:

- Met unanimititeit
-